

Філософія успіху як протизвага невизначеності

Чорноморденко І.В.,

професор, д.філос.н., завідувач кафедри філософії,

Київського національного університету будівництва і архітектури, м.Київ.

066-260-97-76, hmurii@ukr.net

Анотація: Аналізуючи зміст філософських категорій «Буття», «Пізнання», «Невизначеність», маємо визнати, що буття просякнуте невизначеністю як і пізнання, але якщо пам'ятаючи це, зосередити власні зусилля на вмотивованості, меті, мрії, генерації, - то перед нами (як і після нас) постає визначеність. Зокрема, на думку успішної людини Стіва Джобса «Єдиний спосіб робити чудову роботу – любити те, що ви робите - якщо ви ще не знайшли таке заняття, продовжуйте шукати. Не зупиняйтеся. Як і в усіх сердечних справах, ви зрозумієте, коли точно знайдете його» [1, с.1] і ні за яких умов не припиняти це робити упродовж усього свого життя.

Усі, без виключення досягнення/відкриття/здобутки це і є визначеність, бодай в деякий відрізок історичного часу.

Ключові слова: Невизначеність, визначеність, рух, потяг, мотивація, мета, мрія, генерація, успіх.

Перш ніж вступити в дискусію щодо категорій невизначеності/визначеності, гадаю варто дати означення тому і іншому. Зокрема у філософському словнику відомого філософа Булатова М.О. знаходимо відповідь, а саме: «Невизначеність – відсутність чітких розмежувальних ліній між об'єктами, їх властивостями і станами, між відповідними поняттями і уявленнями» [2, с. 322], тобто допускається існування інших, ще невідомих властивостей і станів.

До прикладу, існує поставлений діагноз лікарем (навіть консилиумом), але завжди є ще щось невідоме/невизначене (якщо є). Тому будь-яке визначення (на разі діагноз) не може бути повним, вичерпним, досконалим (за виключенням правильно визначеного). Натомість у цьому ж філософському словнику Булатова М.О. знаходимо означення визначеності. «Визначеність – будь-яка властивість, котра відрізняє певну річ від іншої» [3, с. 73].

Так історично склалось, що впродовж існування суспільства (а це близько 20000 – 40000 років тому) ця існуюча діалектична єдність, бо саме такою вона є, постійно змінюється і переходить в «своє інше», тобто невизначеність переходить у визначеність – і навпаки. Бо людство впродовж своєї історії розвитку докладало неймовірних зусиль для генерації нового знання (новації, винахід, відкриття, тощо), але, частіше за все, зосереджувалось саме на знаходженні/відкритті нових, раніше невідомих якостей і властивостей об'єкта, тобто визначеності, а, значить, втрата при цьому

невизначеності. А тому невизначеність на сьогодні повсюдно і людство зосереджене на тому, щоб, бодай на деякий час, отримати визначеність.

Гадаю, на разі, варто перейти до переваг над невизначеністю. Що ми маємо робити, аби частіше отримувати визначеність. Перш за все варто згадати вираз Конфуція *«Вибери професію, яку ти любиш, і тобі не доведеться працювати жодного дня в твоєму житті»* [4, с. 1]. Але виходить замало любити свою справу та на думку успішної людини сучасного світу потрібна ще одна якість людського характеру. *«Я переконаний у тому, що половина того, що відділяє успішних підприємців від невдах – це наполегливість».* [5, с. 1]. До прикладу, присвятивши багато років дослідницькій діяльності, винахідник (як з'ясувалось), наполегливо рухався до своєї мети і *«у 1844 році Чарльз Гудеар (Charles Goodyear) відкрив рецепт виготовлення гуми, що не розм'якшується при нагріванні та не стає крихкою при охолодженні. Нова технологія отримала назву вулканізації. Гудеар, багато років безуспішно намагавшись поліпшити якість гуми, у ту пору вкрай примхливого і незручного матеріалу, одного разу нагрів суміш каучуку і сірки на кухонній плиті. Відкриття процесу вулканізації гуми стало поштовхом для розвитку електропромисловості, тому що гума є прекрасним ізоляційним матеріалом. Винахід Гудеара зробив можливим появу сучасного автомобіля»* [6, с. 1]. Відкривши фактично нову властивість гуми (основа – каучук) Гудеар сформував визначеність, завдяки, зауважу, наполегливості. Однак, як з'ясувалось, однієї наполегливості замало. На думку Конфуція потрібно мати ще відвагу позбавитись шкідливих вад, для досягнення мети і успіху. *«Якщо ви хочете досягнути успіху, уникайте шести вад: сонливості, ліні, страху, гніву, бездіяльності і нерішучості»* [7, с. 1].

Усі успішні люди вважають своєю філософією успіху любов і відданість справі якою займаєшся. А з точки зору діалектики *«філософія не зводиться до суми прикладів»*, бо їх можна перераховувати без упину і немає їм числа, тому що це і є наше багатоманітне життя. Хочеться згадати ще одну відому, успішну людину, мецената і філантропа Воррена Баффета котрий також вважає, що *«справжній успіх вимірюється не грошима чи статусом, а любов'ю, якою ми ділимося з іншими»* [8, с. 1].

Гадаю кожна людину в Україні турбує на сьогодні головна невизначеність – війна... І кажуть немає пророка у власній державі. На жаль ми мало вивчаємо філософський спадок наших попередників, котрі, до речі, існуючій невизначеності (перемога чи поразка) вказують на нову властивість, коли буде визначеність, тобто перемога. Це відома і не філософам людина - Григорій Савич Сковорода. Йому належать золоті слова: *«Ми переможемо лише тоді, коли усвідомимо, що за Україну треба не вмирати, а вбивати»* [9, с. 1].

Список використаної літератури

1. [Стів Джобс. https://life.nv.ua/ukr/lifestyle/pam-jati-genija-14-vislovljuvannja-stiva-dzhobsa-pro-uspih-liderstvo-i-sens-zhittja-702872.html](https://life.nv.ua/ukr/lifestyle/pam-jati-genija-14-vislovljuvannja-stiva-dzhobsa-pro-uspih-liderstvo-i-sens-zhittja-702872.html)

2. Булатов М.О. Філософський словник. – К.: Стилос, 2009. – 575с.
3. Булатов М.О. Філософський словник. – К.: Стилос, 2009. – 575с.
4. Конфуцій <https://rozdil.lviv.ua/aphorisms/search/19/index.php?p=3>
5. Стів Джобс - <https://life.nv.ua/ukr/lifestyle/pam-jati-genija-14-vislovljuvannja-stiva-dzhobsa-pro-uspих-liderstvo-i-sens-zhittja-702872.html>
6. Чарльз Гудеар <https://cikavo.com.ua/pravdyvi-istoriji-pro-henialni-vynahody-lyudstva/>
7. Конфуцій <https://rozdil.lviv.ua/aphorisms/search/19/index.php?p=3>
8. Воррен Баффет <https://vctr.media/ua/vorren-baffet-vvazhaye-shho-spravzhnij-uspих-ne-povyazanyj-z-groshyma-246682/>
9. Г. С. Сковорода <https://rozdil.lviv.ua/aphorisms/search/17/>